

הלוואות בערבות מדינה במסגרת חבילות סיוע להתמודדות עם נגיף הקורונה

סקירה בינלאומית*

14 בספטמבר 2020

משרד האוצר
Ministry of Finance

אגף
הכלכלן הראשי

* הנתונים מעודכנים לסוף חודש אוגוסט, אלא אם כן צוין אחרת

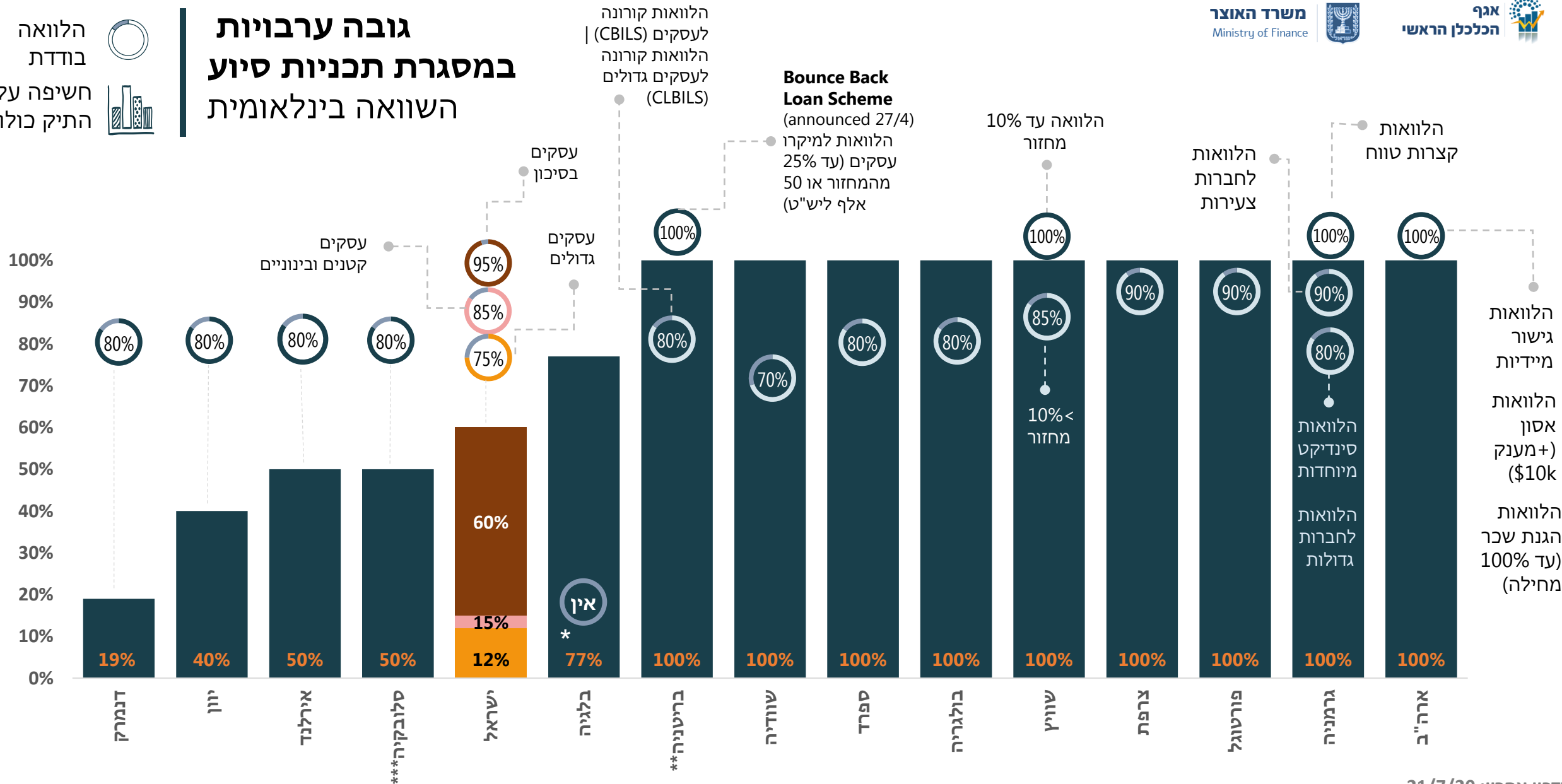
הלוואות בערבות מדינה במסגרת חבילות סיוע להתמודדות עם נגיף הקורונה

- **מצגת זו מכילה השוואה בינלאומית של תכניות הלוואות בערבות מדינה שהוצגו במדינות מפותחות בעולם.** הסקירה במצגת מתייחסת לתכניות כלליות (על פני תכניות הממוקדות בסקטורים ספציפיים), ומכילה התייחסות לצעדים ברמה הלאומית בלבד.
- תכניות הלוואות בערבות מדינה מהוות רכיב משמעותי בחבילות הסיוע של מדינות מפותחות רבות. בהינתן אי-הודאות הגבוהה המאפיינת את תקופת המשבר, ערבות המדינה מסייעת להפחית את הסיכון העומד בפני המערכת הבנקאית ואת עלויות המימון של המגזר העסקי. בכך, לתכניות הלוואות בערבות מדינה תפקיד חשוב באספקת הנזילות ושמירה על יציבות המשק בתקופת המשבר.
- ההשוואה הבינלאומית מעלה כי מדינות בחרו להעמיד ערבויות בהיקפים שונים, הן ברמת ההלוואה הבודדת, והן ברמת החשיפה על תיק הלוואות כולו.

- לצד גובה הערבות, מדינות שונות מציעות הטבות ללווה בקביעת תנאי ההלוואה. בין היתר, באמצעות גרייס (דחיית תשלומי קרן), קביעת רף עליון לריבית, פטור מעמלת ערבות, פטור ללווה מעמלת פתיחת תיק והסרת הדרישה לערבות אישית. **בהשוואה למדינות העולם, היקף ההטבות בישראל הוא משמעותי.**
- בניתוח היקפי חבילות הסיוע הממשלתית הכוללת, ניכר כי הסיוע בישראל דומה לזה המקובל במדינות המפותחות כאשר מדובר בהוצאה תקציבית, אך נמוך כאשר מדובר ברכיבי האשראי. בהתאם לכך, **חלק משמעותי מהפערים בשיעורי הסיוע בישראל בהשוואה בינלאומית מוסבר על ידי הבדלים בהיקף תכניות הלוואות בערבות מדינה.**
- למרות שהיקף הסיוע המוצהר בתכניות אשראי בישראל הוא נמוך יחסית לעולם, **בבחינת היקף הערבויות שניתנו בפועל בישראל ובעולם הפער מצטמצם באופן משמעותי.** למשל, עד ספטמבר 2020, מיצוי ההלוואות בערבות מדינה בישראל עמד על 1.4% תוצר (מתוך הכרזה על 2% תוצר), לעומת 2% בגרמניה (מתוך הכרזה על 17.4% תוצר). בשונה מהמקובל במדינות אחרות, היקף התמיכה בישראל מורחב באופן שוטף בהתאם לקצב המימוש של התכנית.

המידע על התוכניות נלקח ככל הניתן מפרסומים רשמיים | התקנון לאחוזי תוצר התבצע על בסיס תוצר 2019, לפי נתוני קרן המטבע (WEO).

גובה ערבויות במסגרת תכניות סיוע השוואה בינלאומית

עדכון אחרון: 21/7/20

מקורות:

* **בלגיה:** ערבות דיפרנציאלית על התיק לפי טווחי הפסד: 3% - מלווה נושא ב-100%; 3%-5% - מלווה נושא ב-50%; מעל 5% - מלווה נושא ב-20%.

** **בריטניה:** תקרת החשיפה על התיק הוסרה ב-27 באפריל (לפני השינוי = 60%).

*** **סלובקיה:** ממתנה לאישור חבילה עם ערבות של 90% על הלוואה בודדת (מתחת ל-2 מיליון), וללא תקרה לחשיפה על התיק כולו.

יוון, דנמרק, שוודיה, ספרד, בולגריה, צרפת, פורטוגל – IMF | יתר המדינות – פרסומים רשמיים

הטבות ללווה בקביעת תנאי ההלוואה

גרייס	סבסוד ריבית	קביעת רף עליון לריבית	פטור מעמלת ערבות	פטור ללווה מעמלת פתיחת תיק	הסרת דרישה לערבות אישית
ישראל	✓	✓	✓	✓	* x
גרמניה	✓	x	✓	x	x
שוויץ	x	✓	✓	✓	x
ארה"ב	EDIL ✓	x אפשרות למחילה PPP	✓	x	✓ (למעט EIDL מעל \$25k)
בלגיה	x	x	✓	x	x
בריטניה	✓	✓	x כיסוי לשנה הראשונה	✓	✓ (למעט הלוואות מעל £250K)
אוסטרליה	✓	x	x	✓	x
דנמרק	x	x	x	x	x
ספרד	x	✓	x	✓	x
צרפת	✓	x	✓	x	x

* בישראל: הסרת דרישה לערבות אישית במסלול ייעודי לעמותות חברתיות

השוואה בינלאומית של היקף הסיוע בחלוקה לתקציב ואשראי

היקף סיוע מוצהר (תוצר ע"ב תוצר 2019)
(מסודר בסדר עולה לפי הקצאה תקציבית)

משרד האוצר
Ministry of Finance

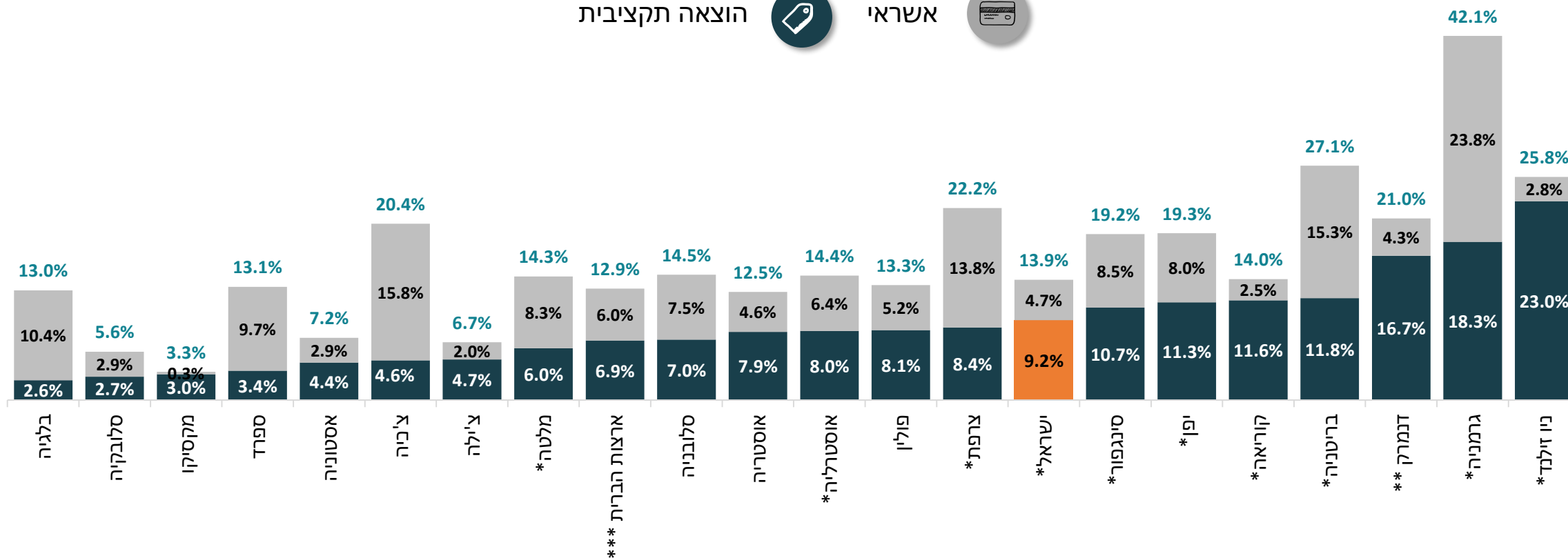
אגף הכלכלן הראשי

הוצאה תקציבית

אשראי

* פריסה למספר שנים | ** ללא בריאות

*** חלק מההלוואות ניתנות כמענקים, לא כולל צווים נשיאותיים עליהם חתם הנשיא

טראמפ ב-8 באוגוסט, משום שהם אינם כרוכים בהגדלת המקורות התקציביים

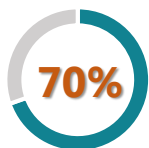
מקור: עיבוד אגף הכלכלן הראשי לפרסומים רשמיים

מיצוי תכניות להלוואות בערבות מדינה

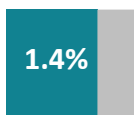
היקף מיצוי עד ה-31 באוגוסט 2020

שיעור מיצוי
מתוך הכרזה

ישראל*
₪27.3B

הכרזה

2.0%
(% תוצר) הכרזה

■ מוצה (% תוצר)

■ נותר (% תוצר)

משרד האוצר
Ministry of Finance

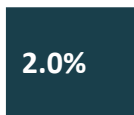

אגף
הכלכלן הראשי

גרמניה

€600B

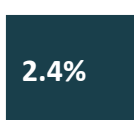
15.5%

17.4%

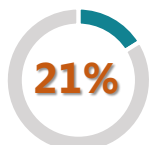

ארה"ב**

\$649B

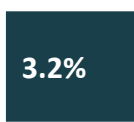

3.0%

בריטניה***

£335B

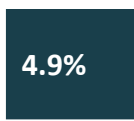
12.1%

15.3%

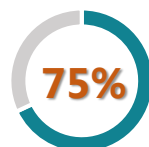
צרפת

€310B

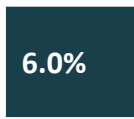
8.0%

12.9%

ספרד

€100B

2.0%

8.0%

מקור: עיבוד אגף הכלכלן הראשי לפרסומים רשמיים

* לא כולל תוספת הרחבת הלוואות בערבות מדינה (הבנקים ומשרד האוצר) בהיקף של 8 מיליארד ₪, מכיוון שהקרן לא היתה פעילה עד חודש ספטמבר.
** הלוואות PPP בלבד (לא כולל EIDL והלוואות גישור) – ניתנות להמרה כמענקים (תכנית הסתיימה באוגוסט).
*** מעודכן 16 באוגוסט

פירוט

גוף אחראי

זכאות

ערבות
תיק
הלוואה

פריסה

ריבית

סכום מקסימלי

ערבות
אישית

עסקים קטנים ובינוניים

British Business bank – ההלוואות ניתנות ע"י בנקים מורשים

עסקים עם מחזור שנתי עד 45 אלף £

60%

80%

עד 3 או 6 שנים

לפי תנאי הבנק (כיסוי ריבית לשנה ראשונה ע"י הממשלה) יש דמי השתתפות דיפרנציאלים

עד 5 מיליון ליש"ט

עסקים גדולים

British Business bank – ההלוואות ניתנות ע"י בנקים מורשים

עסקים עם מחזור שנתי מעל 45 מיליון ליש"ט שהיו יציבים טרם המשבר

60%

80%

עד 3 שנים

לפי תנאי הבנק המסחרי, יש דמי השתתפות

עד 25 מיליון £ לעסקים עם מחזור של 45-250 מיליון £

עד 50 מיליון £ לעסקים עם מחזור מעל 250 מיליון £

- (החל מ-6 באפריל) הלוואות בערבות מדינה עד 250 אלף £ ללא ערבות אישית - בהלוואות מעל 250,000 ליש"ט ניתן לגבות ערבות אישית תחת התנאים הבאים:
- (1) הערבות האישית תידרש רק לאחר מיצוי יתר הבטוחות שניתנו לתמיכה בהלוואה.
 - (2) הערבות האישית תינתן על סכום מקסימלי של 20% מהסכום לאחר שכל יתר הבטוחות מוצו (הסכום שאין עבורו ערבות מדינה).
 - (3) מקום המגורים של הלווה לא יכול לשמש כבטוחה לתמיכה בערבות אישית, או כבטוחה עבור ההלוואה הניתנת לעסק.

Bounce back loans (הוכרז 28/4):

- הלוואות ב-100% ערבות מדינה. לסכומים שבין 2,000-50,000 ליש"ט. ההלוואות יהיו ללא ריבית ב-12 החודשים הראשונים.

גוף אחראי

זכאות

ערבוב
תיק
הלוואה

פדיון

ריבית

סכום
מקסימלי

בטוחות

הלוואות מיידיות

הבנק הגרמני לערבויות – KfW

חברות בינוניות שהראו רווחים ב-
2019 או בממוצע בשלוש שנים
אחרונות, ומעסיקות מעל 10 עובדים.
יציבות פיננסית טרם המשבר.

אין תקרה

ה- KfW נושא באחריות של 100%, בגידור
על ידי ערבות הממשלה הפדרלית.

10 שנים
(גרייס של שנתיים)

3%

עד מחזור חודשי של שלושה חודשים, עם
תקרה של 800 אלף € לחברות עם מעל 50
עובדים ותקרה של 500 אלף € לחברות עם
פחות מ-50 עובדים.

לפי תנאי הבנק המסחרי

הלוואות לחברות ותיקות

הלוואות לחברות הזנק

הבנק הגרמני לערבויות – KfW

חברות המצויות בשוק מעל 5 שנים
(חברות ותיקות) או בין 3-5 שנים
(חברות הזנק), עצמאים

אין תקרה

80% - חברות גדולות
עד 90% - עסקים קטנים ובינוניים

800k € < 10 שנים
800k € > 6 שנים
אפשרות לגרייס של שנתיים

לפי תנאי הבנק המסחרי

1 מיליון € ולא מעל 25% מהמחזור ב-
2019 או סכום השווה לפי 2 עלויות השכר
ב-2019 או המימון הנדרש ל-12 חודשים
לחברות גדולות או ל-18 חודשים לחברות
קטנות ובינוניות או 50% מהחוב של החברה
(הלוואה מעל 25 מיליון)

לפי תנאי הבנק המסחרי

הלוואות סינדיקט מיוחדות

הבנק הגרמני לערבויות – KfW

חברות בינוניות וגדולות

עד 50% על החוב כולו*

עד 80%

6 שנים

לפי תנאי הבנק המסחרי

25 מיליון € ולא מעל 25% מהמחזור
ב-2019 או סכום השווה לפי 2 עלויות
השכר ב-2019 או המימון הנדרש ל-
12 החודשים הבאים.

לפי תנאי הבנק המסחרי

גוף אחראי

זכאות

ערבאות
תיק
הלוואה

פריסה

ריבית

סכום מקסימלי

בטוחות /
ערבות אישית

הלוואות גישור

ארבע ארגוני ערבויות אזוריים (לא ממשלתיים)

עסקים עם מחזור שנתי עד 500 מיליון CHF, הצהרה על פגיעה בשל הנגיף (ירידה במכירות), למימון עלויות שוטפות.

ערבות ממשלתית של 100% לארגוני הערבויות (סה"כ חשיפה = 100%) + נשיאה בעלויות ניהול

100%

עד 7 שנים, לא ניתן לחלק רווחים עד הפירעון

0% אפשרות להתאמה לאחר שנה

עד 500 אלף CHF או 10% מהמחזור

אין חובה להצגת בטוחות או ערבות אישית (אך הבנק המסחרי יכול לדרוש זאת)

הלוואות גישור "פלוס"

ארבע ארגוני ערבויות אזוריים (לא ממשלתיים)

עסקים עם מחזור שנתי עד 500 מיליון CHF, הצהרה על פגיעה בשל הנגיף, למימון עלויות שוטפות ובכפוף לבדיקת אשראי

ערבות ממשלתית של 100% לארגוני הערבויות (סה"כ חשיפה = 85%) + נשיאה בעלויות ניהול

85%

סכום מקסימלי כולל כיסוי ריבית ((הלוואה · 1.1) · 0.85)

עד 7 שנים, לא ניתן לחלק רווחים עד הפירעון

0.5% אפשרות להתאמה לאחר שנה

עד 20 מיליון CHF או 10% מהמחזור

אין חובה להצגת בטוחות או ערבות אישית (אך הבנק המסחרי יכול לדרוש זאת)

גוף אחראי

זכאות

טיק
הלוואה

פדיון

ריבית

סכום
מקסימלי

ערבות
אישית

Express Bridge Loan Pilot Program

SBA, ניתן ע"י בנקים מקומיים

חברות הממתינות לאישור של מענקי אסון (בכפוף לזכאות למענקים – פעילות באזורי אסון והושפע מהנגיף). לא ניתן להשיג אשראי במקום אחר. בכפוף לדירוג אשראי.

עד תקרת הסכום

100%

עד 7 שנים (אם לא התקבל מענק)

עד 6.5 מעל ריבית פריים. ישנם דמי ערבות (2%) ועלויות טיפול (2%).

עד 25,000 דולר
(לא יותר מ-10% מכלל ההלוואות)

ללא ערבות אישית או בטוחות

\$70B

Economic Injury Disaster Emergency Loan

SBA, ניתן ע"י בנקים מקומיים

עסקים עם עד 500 עובדים, מלכ"רים ועצמאים שיכולים להראות פגיעה **משמעותית** כתוצאה מהנגיף

עד תקרת הסכום

100%

עד 30 שנה

דחיה של שנה בתשלום. ריבית עד 3.75% לעסקים ו-2.75% למלכ"רים

הלוואות הון חוזר בגובה עד 2 מיליון \$
10+ אלף \$ מענק.

בהלוואה עד 200 אלף \$ לשנה - ללא ערבות אישית. הלוואות עד 25 אלף \$ ללא בטוחות.

\$649B (3.1% תוצר)

Paycheck Protection Program (PPP)

SBA, ניתן ע"י בנקים מקומיים

עסקים קטנים (עד 500 עובדים) עצמאים, עובדים מזדמנים ומלכ"רים, לצורך מימון הוצאות שוטפות

100% (עד תקרת הסכום)

100%

שנתיים + אפשרות למחילה
מלאה בהינתן שימור עובדים
והוצאה על עלויות תפעול

דחיה של 6 חודשים, ריבית קבועה 1%. יש דמי ערבות ועלויות טיפול.

פי 2.5 הוצאות השכר עד לתקרה של 10 מיליון \$

ללא ערבות אישית או בטוחות

תכנית הלוואות בערבות מדינה

תכנית הלוואות בערבות מדינה דרך הבנק הלאומי של בלגיה (באמצעות אשראי מסחרי)

גוף אחראי

כלל המוסדות הלא פיננסיים הפועלים בבלגיה, כולל עצמאיים ומוסדות ללא מטרות רווח. חל על הלוואות חדשות בלבד.

זכאות

בסיום התקופה תתבצע הערכה של היקף ההפסדים לכל בנק. הערבות לפי המפתח הבא (או עד הסכום המקסימלי של 50 מיליארד אירו):

- הפסד של 3% על התיק כולו – המוסד יישא בעלות
- הפסד של 3%-5% על התיק כולו – נשיאה של 50% על ידי הממשלה
- הפסד של מעל 5% - נשיאה של 80% על ידי הממשלה

תיק
ערבות

אין ערבות על הלוואות בודדות, אלא רק על התיק כולו

הלוואה

עד 12 חודשים

פריסה

ריבית מקסימלית = 1.25% + דמי ערבות (25 נ"ב לעסקים קטנים, 50 נ"ב לעסקים גדולים)

ריבית

בהתאם לרגולציה של ה-EU.

סכום מקסימלי

100% ערבות אישית

בטוחות /
ערבות אישית

התכנית היא חובה לבנקים שיש להם יותר מ-20 אלף אירו בהלוואות לעסקים קטנים ומלכ"רים שטרם נפדו.

ההלוואות בתכנית לא יעלו על 85% מסך ההלוואות שנותן הבנק בתקופת הזכאות (השיוך נקבע במועד מתן ההלוואה)

תכנית ערבויות

גוף אחראי

משרד האוצר האוסטרלי

זכאות

עסקים קטנים ובינוניים, להלוואות חדשות לכיסוי הוצאות תפעול שוטפות (החל מה-1 באוקטובר גם עבור השקעה).

זווטא
תיק
הלוואה

אין מידע

50%

פריסה

עד 3 שנים (החל מה-1 באוקטובר = 5 שנים)

ריבית

גרייס לתקופה של 6 חודשים, לאחר מכן בהתאם לריבית הבנק

סכום מקסימלי

עד 250,000 דולר אוסטרלי (החל מה-1 באוקטובר = 1 מיליון דולר אוסטרלי)

בטוחות /
ערבות אישית

ההלוואה ניתנת ללא בטוחות (החל מה-1 באוקטובר = לפי תנאי הבנק)

תכנית ערבויות (תכניות נפרדות לעסקים קטנים וגדולים, תנאים דומים)

משרד האוצר הדני באמצעות קרן תמיכה

גוף אחראי

עסקים שחוו אובדן פדיון בגובה 30% או יותר בשל הנגיף

זכאות

תוקצב סכום של 19% (לא ברור האם מדובר במגבלה אפקטיבית)

תיק
ערבויות
הלוואה

80% (שינוי מה-15 ביוני, לפני כן = 70%)

עד 7 שנים

פריסה

עסקים קטנים: ריבית לפי תנאי הבנק + עמלת קרן (1%) + דמי בקשה (DKK 2,500)
עסקים גדולים: ריבית לפי תנאי הבנק + דמי עמלה (0.25%) + פרמיית ערבות דיפרנציאלית

ריבית

צרכי הנזילות למשך 18 חודשים ל-SMEs ו-12 חודשים לחברות גדולות אן פעמיים
הוצאות השכר בשנת 2019 אן 25% מהפדיון הכולל בשנת 2019

סכום מקסימלי

לפי דרישות הבנק (מימוש בחלוקה בין הנושה לקרן הערבויות לפי שיעור החשיפה)

בטוחות /
ערבות אישית

תכנית הלוואות בערבות מדינה

ICO, ההלוואה ניתנת על ידי מוסדות פיננסיים מסחריים בספרד

עסקים קטנים ובינוניים, עסקים גדולים ועצמאים הפועלים בספרד, היו יציבים בטרם המשבר ואינם נמצאים בתהליכי פשיטת רגל.

אין תקרה

80% - הלוואות חדשות לעסקים קטנים ובינוניים
70% - עסקים גדולים
60% - חידוש הלוואה
ישנה עמלת ניהול ודמי ערבות דיפרנציאליים

עד 5 שנים

בהתאם לתנאי הבנק המסחרי (יש דרישה לספק תנאים טובים יותר, או לכל הפחות זהים, לתקופה שטרם המשבר). יש דמי ערבות + דמי ניהול (0.05%)

עד 1.5 מיליון אירו, בכפוף לרגולציה של ה-EU. ישנם סכומים שונים לענפי הדיג והחקלאות. סכום הלוואות כולל עד 50 מיליון אירו לא דורש אישור של ICO.

בהתאם לתנאי הבנק המסחרי (יש דרישה לתנאים טובים יותר, או לכל הפחות זהים, לתקופה שטרם המשבר).

גוף אחראי

זכאות

ערכות
תיק
הלוואה

פריסה

ריבית

סכום מקסימלי

בטוחות /
ערבות אישית

